

MUZEJSKO KAZALIŠNA ZBIRKA ODSJEKA ZA POVIJEST HRVATSKOG KAZALIŠTA HAZU

Opatička 18, 10000 Zagreb, tel. 422-350, faks 422-380

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Dar

Tijekom 1998. Muzejsko kazališna zbirka i stručna biblioteka Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta obogaćene su nizom vrijednih donacija različitih kazališnih i drugih ustanova te brojnih pojedinaca.

- Najveća je donacija Hrvatskoga narodnog kazališta, Zagreb, koje je uz ostalu građu darovalo Odsjeku skenirane i uvećane te uramljene kostimografske skice Rudolfa Kichla, kao i kompletnu izložbu priređenu u povodu 40. obljetnice umjetničkog djelovanja Vanje Dracha.
- Od Centra za kulturu i obrazovanje, Zagreb preuzeta je građa o djelovanju nekadašnje Scene "Moša Pijade" Radničkoga i narodnog sveučilišta "Moša Pijade".
- Od Studentskog centra u Zagrebu preuzeta je građa o kazališnoj djelatnosti SKUC-a.
- Dalibor Foretić darovao je zbirku kazališnih cedulja i programa koje je skupljao tijekom svoje dugogodišnje kritičarske karijere.
- Marijan Radmilović poklonio je Odsjeku brojne kazališne knjige i časopise.
- Georgij Paro poklonio je Odsjeku jednu scenografsku skicu Miše Račića i jednu skicu Zlatka Kauzarića Atača, portret Miroslava Krlježe, Marije Crnobori te kazališne cedulje i programe vezane za glumačku djelatnost svoje supruge Marije Paro.
- Kao donatore kazališne građe u 1998. od kazališnih i drugih ustanova valja spomenuti i Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca iz Rijeke, Hrvatsko narodno kazalište iz Splita, Hrvatsko narodno kazalište iz Varaždina, Maticu hrvatsku iz Zagreba, Međunarodni centar za usluge u kulturi (PIF), Odjel gradske uprave za kulturu iz Rijeke i Muzej grada Rijeke, a od pojedinaca Tereziju Bek, Kuzmu Beovića, Peru Budaka, Šimuna Jurišića, Koraljku Kos, Đurđu Kovačić, Aleksandra Maletića, Raula Melinčevića, Sanju Nikčević, Živka Prodanovića, Zdenka Šenou i Divnu Zečević.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventiranje

- Nastavljeno je sređivanje donacije Bože Kukulje te su razvrstane i sređene ovogodišnje donacije Dalibora Foretića i Marijana Radmilovića. Izvršitelji zadatka: M. Bugarin i T. Skendrović.
- Nastavljeno je upotpunjavanje personalne kartoteke Muzejsko kazališne zbirke na temelju izvora znanstvenih djelatnika (B. Hećimovića, A. Bogner-Šaban) i dobivene građe. Izvršitelji zadatka: M. Bugarin i J. Đurđević.

3.5. Hemeroteka

Nastavljeno je svakidašnje odabiranje, izrezivanje i arhiviranje članaka, prikaza i kritika iz dnevnog tiska o hrvatskim profesionalnim i alternativnim kazalištima, drušinama i grupama te festivalima, smotrama i susretima, kao i o kazališnim umjetnicima, dramskim piscima i glazbeno-scenskim autorima. Izvršitelji zadatka: M. Bugarin, J. Đurđević i T. Skendrović.

4. KNJIŽNICA

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

Nastavljen je rad na kartoteci dramskih djela na stranim jezicima te je obrađeno oko 450 naslova. Izvršitelj zadatka: T. Skendrović.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Nazivi tema i nositelji projekata

- *Repertoar hrvatskih kazališta*, knjiga treća. U dogovoru s nakladnikom AGM-om znatno je proširen opseg rukopisa te su dodatno obrađeni ovi repertoari: Muzički biennale, Dani kazališne zajednice Rijeka, CEKADE-ovo ljeto, Histrionsko ljeto, Osorske ljetne večeri, Zagrebačko kazališno ljeto. Dovođene su dopune i obavljena korektura, te su sve rekonstrukcije pripremljene za tisak, kao i komentari, kazala i abecedni popisi. Preostaje još oblikovanje stranica i prijelom. Osim glavnog istraživača B. Hećimovića, na projektu je radila i A. Bogner-Šaban te arhivske pomoćnice M. Bugarin i T. Skendrović.
- A. Bogner-Šaban sudjelovala je i u izradi projekta akademika Nikole Batušića *Kazališne kritike kao povijest suvremenoga kazališnog glumišta*.
- T. Sabljak radio je kao glavni istraživač na znanstvenom projektu *Hrvatska novela*, koji financira Ministarstvo znanosti i tehnologije, te na projektu *Kazalište u NDH*.

7.1.1. Organizacija znanstvenih skupova

- Odsjek za povijest hrvatskog kazališta bio je s Hrvatskim narodnim kazalištem iz Varaždina i sa Zavodom za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti iz Varaždina suorganizator znanstvenog savjetovanja u povodu 125. obljetnice otvorenja kazališne zgrade i 100. obljetnice osnutka prvoga profesionalnog ansambla. Savjetovanje je održano 19. i 20. studenoga 1998. u Koncertnoj dvorani Hrvatskoga narodnog kazališta u Varaždinu. Član organizacijskog odbora savjetovanja bio je B. Hećimović, a na savjetovanju su priopćenja podnijeli B. Hećimović (*Kazališni Varaždin u kontekstu hrvatskih*

kazališnih stoljeća) i A. Bogner-Šaban (*Josip Bogner - književnik i kazališni kritičar*).

- Odsjek za povijest hrvatskog kazališta bio je i u 1998. glavni organizator međunarodnoga znanstvenog skupa *Hrvatska dramska književnost i kazalište u europskom kontekstu*, drugog dijela, održanog u sklopu kazališno-teatrološke manifestacije *Krležini dani u Osijeku* od 7. do 10. prosinca. Dužnost predsjednika Odbora *Krležinih dana* obnašao je B. Hećimović, a na znanstvenom savjetovanju od znanstvenih djelatnika Odsjeka svoja su priopćenja izložili B. Hećimović (*Neobjavljena hrestomatija Antuna Šoljana 100 svjetskih drama*) i A. Bogner-Šaban (*Europski kontekst hrvatskog lutkarstva*).

7.2. Publicirani radovi

Objavljeni znanstveni, znanstvenostručni i stručni radovi znanstvenih djelatnika Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta:

dr. Branko Hećimović

Knjige

- *Od crteža do scene*, kazališni portreti, scenografije i plakati Zlatka Kauzlarica Ataća (prošireno i dopunjeno izdanje), 44. Splitsko ljeto i Odsjek za povijest hrvatskog kazališta HAZU, Split 1998., 51 str.

Priredena izdanja

- *Krležini dani u Osijeku 1997.*, *Hrvatska dramska književnost i kazalište u europskom kontekstu*, prva knjiga. Prilozi: *Repertoarna kretanja u hrvatskim kazalištima*, *Kronologija Krležinih dana u Osijeku 1997.*, *Kazalo imena*, *Napomena*, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Pedagoški fakultet Osijek, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta HAZU, Osijek-Zagreb, 1998.

Prilozi u knjigama i zbornicima

- *Geneza i značenje Šoljanovih dramskih metafora i parabola i Kušanovih scenskih igara i satira* (skraćeni pretisak), u zborniku *Književna kritika o Antunu Šoljanu (1956.-1997.)*, Dora Krupićeva, Zagreb, 1998., str. 182.-196.
- *O glumcu*, u publikaciji *Vanja Drach, 40. godina umjetničkog rada*, Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, 1998., str. 14.-18.
- *Josip Kozarac između pučke komedije i Moliérea; U Matoševu Tovarniku*, u zborniku *Dani Josipa i Ivana Kozarca 1997.*, Privlačica, Vinkovci, 1998., str. 71.-78., 100.-103.
- *O glumcu*, u publikaciji *Zlatko Crnković, 40. obljetnica umjetničkog rada*, Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, Hrvatsko narodno kazalište, Split - Splitsko ljeto, Zagreb, 1998., str. 31.-39.
- *Glumac Pero Kvrđić*, uz 70-godišnjicu rođenja, u zborniku *Zaprešićki godišnjak '97*, Matica hrvatska Zaprešić, Zaprešić, 1998., str. 275.-288.
- *Rudolf Kichl*, prilog za portret; M(arijan) K(ichl) i B(ranko) H(ećimović): *Kostimografski radovi Rudolfa Kichla*, u: *Kostimografski radovi nadgarderobiera Rudolfa Kichla*, priredio Marijan Kichl, uredio B. Hećimović, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta i Hrvatsko narodno kazalište, Zagreb, Zagreb, 1998., str. 5., 7., 53.-55.

- *Šoljanov hod vremenom, Iz literature o Antunu Šoljanu, Napomena*, u knjizi *Antun Šoljan, Izabrane novele*, priredio B. Hećimović, Sysprint, Zagreb, 1998., VII-XII, str. 93.-104., 105.
- *Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja i druga književna djela Ive Brešana; Rječnik*, u knjizi *Ivo Brešan, Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja*, Sysprint, Zagreb, 1998., VII-XIX., str. 61.-62.
- *Pavle Vojković, Scenografski i kostimografski radovi Pavla Vojkovića*, u katalogu *Vojković/Merkaš*, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta HAZU, Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu, Varaždin, 1998.

Prilozi u časopisima

- *Priče o davnini*, *Vijenac* 109, Zagreb, 1998., str. 12.
- *Francusko - hrvatska trilogija Eugéna Ionesca i Ivana Kušana ili popuna jedne rupe*, *Kolo* br. 2, Zagreb, 1998., str. 95.-98.

dr. Antonija Bogner-Šaban

Prilozi u knjigama i časopisima

- *Zagrebački kazališni dani Joze Ivakića*, u zborniku *Dani Josipa i Ivana Kozarca*, Privlačica, Vinkovci, 1998., str. 25.-51.
- *Zora Vuksan-Barlović - prva hrvatska redateljica i glumica u svom prostoru; Repertoar Krležinih dana u Osijeku 1997.*, u zborniku *Krležini dani u Osijeku 1997.*, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Pedagoški fakultet, Osijek, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta HAZU, Osijek-Zagreb, 1998.
- *Velimir Chytil, Tonko Lonza, Nevenka Filipović, Ivka Dabetić, Ivica Kunčević*, u zborniku *Portret umjetnika u drami*, III., Biblioteka Hrvatski radio, knj. 17., Hrvatska radiotelevizija, Zagreb, 1998., str. 25.-33., 69.-79., 91.-99., 157.-166., 279.-282.
- *Zvonimir Torjanac, Građa za portret glumca*, *Glumište Zagrebačke slavističke škole, sezona XVIII.*, sv. 28., Pula, 1998.
- *Glumac je krhka brodica*, u publikaciji *Vanja Drach, 40. godina umjetničkog rada*, priredila i uredila A. Bogner-Šaban, Hrvatsko narodno kazalište, Zagreb 1998., str. 3.-12.
- *Umjetnik glume i književne riječi*, u publikaciji *Zlatko Crnković, 40. godina umjetničkog rada*, priredila i uredila A. Bogner-Šaban, Hrvatsko narodno kazalište, Zagreb, 1998., str. 9.-8.

Prilozi u časopisima

- *Književnik u lutkarstvu - Vojmil Rabadan*, *Lutka* 6, Zagreb, 1998., str. 2.-6.

dr. Tomislav Sabljak

Knjige

- *Anakreontika Milana Begovića*, poseban otisak iz zbornika radova s međunarodnoga znanstvenog skupa *Recepcija Milana Begovića*, Hrvatski studij Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za povijest hrvatske književnosti HAZU u Zagrebu i Hrvatsko filološko društvo, Zadar, Zagreb-Zadar, 1998., str. 371.-375.

Prilozi u knjigama i zbornicima

- *Na rubu svijeta, pjesme Antuna Šoljana*, u zborniku *Književna kritika o Antunu Šoljanu (1956.-1997.)*, Dora Krupićeva, Zagreb, 1998., str. 7.-9.

- *Matkovićev Slučaj maturanata Wagnera u europskom kontekstu*, u zborniku *Krležini dani u Osijeku 1997*, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Pedagoški fakultet, Osijek, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta HAZU, Osijek-Zagreb, 1998.

Prilozi u časopisima

- *Kulundžićeva Režija*, Kronika br. 6-7, Zagreb, 1998., str. 3.-4.
- *Intertekstualnost i intermedijalnost Matkovičeva Wagnera*, Forum br. 7-8, Zagreb, 1998., str. 957.-961.
- U Kulturnom obzoru Večernjeg lista objavio nepoznatu pjesmu Tina Ujevića *Magija stvarnosti* s komentarom (10. svibnja 1998.) i nepoznatu građu o posljednim danima Ljube Wiesnera (6. rujna 1998.).

8. IZLOŽBENA DJELATNOST

8.1. Studijska izložbena djelatnost

Nastojeći upozoriti na važnost kazališne građe za teatrologiju i na njezino umjetničko značenje, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta organizirao je tijekom 1998. samostalno ili u suradnji s drugim ustanovama više izložbi.

- U muzejskom prostoru palače Narodni dom, Opatička 18. postavljene su dvije izložbe. U suradnji s Hrvatskim narodnim kazalištem iz Osijeka 4. veljače otvorena je izložba *Kazališni plakati i cedulje Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku 1967-1997* (nositeljica zadatka: A. Bogner-Šaban), a u suradnji s Hrvatskim narodnim kazalištem u Zagrebu otvorena je 12. studenoga izložba *Kostimografski radovi nadgarderobiera Rudolfa Kichla* (nositelj zadatka: B. Hećimović).
- Izložba *Kazališne fotografije Marije Braut* postavljena je u foajeu Hrvatskoga narodnog kazališta u Osijeku 6. ožujka. Autorica izložbe: A. Bogner-Šaban.
- Scenografije Aleksandra Augustinčića izložene su u Galeriji Gradskog muzeja u Vinkovcima 16. svibnja u sklopu Festivala glumaca, te 17. studenog u Domu kulture Kristalna kocka vedrine u Sisku, kao i u foajeu Hrvatskoga narodnog kazališta u Osijeku 7. studenog. Autor izložbe: B. Hećimović.
- Kazališni portreti Zlatka Kauzlarica Atača izloženi su u sklopu Festivala glumca u Gradskom muzeju Županje. Otvorenje je održano 11. svibnja. Izložba istog naslova i istog sastava organizirana je i postavljena i u Gradskome muzeju u Bjelovaru 23. prosinca.
- U Hrvatskome narodnom kazalištu u Varaždinu otvorena je 3. prosinca, u suradnji s varaždinskim kazalištem i Odsjekom za povijest hrvatskog kazališta, izložba scenografskih i kostimografskih radova Pavla Vojkovića i kazališnog dizajna Gorana Merkaša. Nositelji zadatka: B. Hećimović i Marijan Varjačić, ravnatelj Hrvatskoga narodnog kazališta u Varaždinu.

8.2. Retrospektivna izložbena djelatnost

- Retrospektivna izložba scenografija, kostimografija i kazališnih plakata Zlatka Kauzlarica Atača *Od crteža do scene* otvorena je u sklopu 44. Splitskog ljeta 22. srpnja u Splitu. Autor izložbe: B. Hećimović.
- U Hrvatskome narodnom kazalištu u Zagrebu otvorena je 22. listopada izložba u povodu 40. obljetnice umjetničkog rada Zlatka Crnkovića. Autorica izložbe: A. Bogner-Šaban.

Na pripremi građe za sve izložbe radile su: M. Bugarin, J. Đurđević i T. Skendrović.

8.6. Informativna uzložbena djelatnost

- Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, odnosno B. Hećimović i A. Bogner-Šaban, priredili su izbor izdanja za izložbu *Literatura o hrvatskom glumcu*, koja je 10. svibnja otvorena u Gradskome muzeju u Vinkovcima.

8.8. Izložbe organizirane u suradnji s drugim ustanovama

Znanstveni djelatnici Odsjeka autori su i triju izložbi koje su organizirale druge institucije, a koje su se posve ili djelomično temeljile na građi Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta.

- U Slovenskom domu u Zagrebu otvorena je na dan svečanog otkrivanja spomen ploče slovenskom i hrvatskom redatelju, glumcu i piscu Hinku Nučiću 9. veljače prigodna izložba. Autor izložbe: B. Hećimović.
- U povodu 40. obljetnice umjetničkog rada Vanje Dracha otvorena je 23. siječnja u Hrvatskome narodnom kazalištu u Zagrebu retrospektivna izložba o njegovim glumačkim nastupima, koja je postavljena i u Vinkovcima 11. svibnja, u sklopu Festivala glumca. Autorica izložbe: A. Bogner-Šaban.
- U Hrvatskome narodnom kazalištu u Zagrebu otvorena je 22. listopada izložba u povodu 40. obljetnice umjetničkog rada Zlatka Crnkovića. Autorica izložbe: A. Bogner-Šaban.

Na pripremi građe za sve izložbe radile su: M. Bugarin, J. Đurđević i T. Skendrović.

9. IZDAVAČKA DJELATNOST

9.1. Katalozi povremenih izložbi, stalnih postava i zbirki; vodiči

Kao sunakladnik, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta potpisuje sa 44. Splitskim ljetom, Split, odnosno s Hrvatskim narodnim kazalištem, Zagreb i Hrvatskim narodnim kazalištem, Varaždin ove izložbene kataloge:

- *Od crteža do scene - Kazališni portreti, scenografije i plakati Zlatka Kauzlarica Atača* (2. prošireno i dopunjeno izdanje istovrsnog kataloga za zagrebačku izložbu), Split, 1998.
- *Kostimografski radovi nadgarderobiera Rudolfa Kichla*, Zagreb, 1998.
- *Vojković/ Merkaš*, Varaždin, 1998.

10. EDUKATIVNA DJELATNOST I ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

10.1. Edukativna djelatnost

- Branko Hećimović nastavio je voditi kolegij Teatrološki praktikum za studente dramaturgije i režije Akademije dramskih umjetnosti u Zagrebu.
- Antonija Bogner-Šaban držala je kolegij Teatrološki praktikum za studente komparativne književnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
- Tomislav Sabljak predavao je na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

10.1.2. Predavanja

- B. Hećimović održao je 9. veljače predavanje o Hinku Nučiću u Slovenskom domu u Zagrebu.
- B. Hećimović i A. Bogner-Šaban održali su 10. svibnja predavanje *Literatura o hrvatskom glumcu* u Gradskoj knjižnici u Vinkovcima.
- T. Sabljak govorio je 2. prosinca na komemorativnom skupu o akademiku Živku Jeličiću u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti.

10.2.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Znanstveni djelatnici Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta sudjelovali su na brojnim predstavljanjima knjiga te su govorili na otvorenjima izložbi i sudjelovali u mnogim radijskim i televizijskim emisijama.

10.1.5. Ostalo

- Kazališnom građom i bibliotečnim fondom Odsjeka koristio se velik broj znanstvenih i stručnih djelatnika, kazališnih umjetnika, književnika, kritičara, novinara i ljubitelja kazališta te poslijediplomaca, studenata i učenika.
- Kazališna građa uvelike je korištena i za potrebe različitih profesionalnih kazališnih institucija i alternativnih kazališta, te za potrebe dnevnog tiska, kao i za radijske i televizijske emisije.
- Biblioteka Odsjeka bila je redovito otvorena za stranke, i to svakog utorka i četvrtka od 9 do 13 sati. Izvršitelji zadatka: M. Bugarin, J. Đurđević i T. Skendrović.